

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GDAŃSKA
z dnia

w sprawie opinii do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o ustanowieniu Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródłiska w Dolinie Ewy”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz. 594, poz. 645, poz.1318, z 2014 roku poz. 379) oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U z 2013 r., poz.626 ze zm.)

uchwala się, co następuje

§ 1

Rada Miasta Gdańska opiniuje negatywnie projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o ustanowieniu Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródłiska w Dolinie Ewy” (zwanego dalej „Zarządzeniem”) w zakresie:

- 1) przebiegu północnej granicy rezerwatu,
- 2) ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - a) zmiany trasy przebiegu kolektora i przeprowadzenie go poza zlewnię powierzchniową potoku Prochowego (§ 8 pkt 6a projektu Zarządzenia);
 - b) likwidacji (unieczynnienia) kolektora sanitarnego łączącego Osową z układem kanalizacji sanitarnej miasta (§ 8 pkt 6c projektu Zarządzenia);
 - c) ograniczeń w zagospodarowaniu w obrębie osiedla „Owczarnia” (§ 8 pkt 7a projektu Zarządzenia);
 - d) nałożenia dodatkowych zadań na użytkownika kolektora sanitarnego oraz zbiornika retencyjnego „Owczarnia” (§ 8 pkt 7b i 7c projektu Zarządzenia);
 - e) ograniczenia dostępności i rekreacyjno-wypoczynkowego wykorzystania lasów Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (§ 5 pkt 2 i 8 pkt 3).

§ 2

Integralną częścią uchwały jest załącznik stanowiący merytoryczne uzasadnienie opinii.

Przewodniczący
Rady Miasta Gdańska

Bogdan Oleszek

Załącznik do Uchwały Nr.....Rady Miasta Gdańska z dnia w sprawie opinii do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o ustanowieniu Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródłiska w Dolinie Ewy”

Droga Kościerska jest wykorzystywana przez mieszkańców miasta od początku jej powstania w wyniku realizacji kolektora sanitarnego łączącego Osowę z miejskim układem kanalizacji sanitarnej Gdańska, czyli jeszcze przed ustanowieniem, w 1983 roku, przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego rezerwatu „Źródłiska w Dolinie Ewy”. W zarządzeniu tym granice rezerwatu określone zostały w planie urządzania gospodarstwa leśnego na lata 1982-1992 jako oddziały lasu 92 a, b, c, o, i p. Trudno jest obecnie jednoznacznie stwierdzić, że aktualny przebieg Drogi Kościerskiej znajdował się w granicach rezerwatu. Aktualnie tablice informujące o rezerwacie ustawione są poza drogą i wskazują (informują) jednoznacznie, że znajduje się ona poza terenem rezerwatu. Zostały one ustawione na podstawie Zarządzenia Nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Źródłiska w Dolinie Ewy”, które obejmowały także oznakowanie terenu rezerwatu. W wymienionym Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku cel ochronny określony został w sposób następujący: *zachowanie doliny erozyjnej Potoku Prochowego (Potoku Ewy) w strefie krawędziowej wysoczyzny morenowej wraz z wykształconymi w niej nieleśnymi zbiorowiskami źródłiskowymi o podgórskim charakterze oraz zbiorowiskami leśnymi położonymi w dolinie i na jej zboczach*. Według oceny stopnia naturalności zbiorowisk leśnych płat lasu przylegający bezpośrednio do Drogi Kościerskiej zaliczono do *fitocenoz naturalnych i zbliżonych do naturalnych oraz umiarkowanie zniekształconych o wysokich (nie wybitnych) walorach szaty roślinnej* (wschodni fragment drogi) i *leśne zbiorowiska zastępcze o niskich walorach szaty roślinnej (odcinek zachodni)*. Najcenniejsze zbiorowiska roślinne o wybitnych walorach znajdują się około 25-30 m na południe od Drogi Kościerskiej.

W obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Dolina Ewy” w mieście Gdańsku zatwierdzonym Uchwałą Rady Miasta Gdańska nr LXII/880/98 z dnia 17 czerwca 1998 r. zaznaczone zostały granice rezerwatu „Źródłiska w Dolinie Ewy” przebiegające po południowej krawędzi drogi Kościerskiej, tak jak obecnie ustawiono tablice informacyjne. Należy podkreślić, że plan ten uzyskał uzgodnienie z organem ochrony środowiska – Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Gdańsku.

Przedstawiony do zaopiniowania projekt zarządzenia o ustanowieniu Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródłiska w Dolinie Ewy” w części odnoszącej się do delimitacji jego północnej granicy i włączenie Drogi Kościerskiej do rezerwatu sprzeczny jest w polityką miasta określoną w szeregu dokumentach zatwierdzonych przez Radę Miasta Gdańska:

1. System Tras Rowerowych dla Gdańska - Uchwała Nr XXIII/450/12 z dnia 23 lutego 2012 r.,
2. Strategii Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR) – Uchwała Rady Miasta Nr XLVII/1049/13 z dnia 16 grudnia 2013 r..

Realizacja trasy rowerowej wzdłuż ulicy Kościerskiej pomiędzy Oliwą i Osową znajduje się na liście priorytetowych zadań zaprogramowanych w ramach programu operacyjnego "Mobilny Gdańsk" w Bazie Priorytetów Inwestycyjnych Miasta Gdańska (zbiór projektów, stanowiących potencjał przedsięwzięć do realizacji w ramach limitów na inwestycje zarezerwowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej) zatwierdzonej przez Radę Miasta Gdańska Uchwałą Nr XXXVIII/842/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 maja 2013 roku. Należy podkreślić, że trasa rowerowa wzdłuż ulicy Kościerskiej (Droga Kościerska) została wytyczona zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie ustalenia zasad planowania, projektowania i organizacji ruchu rowerowego na drogach publicznych.

W projekcie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródlika w Dolinie Ewy”, Droga Kościerska na terenie rezerwatu została udostępniona dla ruchu pieszego i rowerowego tylko na krótkim, około 140 m odcinku, a pozostałe jej fragmenty nie będą udostępnione (załącznik nr 3 do projektu zarządzenia). Jest to sprzeczne nie tylko z polityką miasta w zakresie rozwoju systemu tras rowerowych, ale także szkodliwe społecznie, gdyż podważa zaufanie społeczeństwa do organu ochrony przyrody (instytucji publicznej) zaprzeczając celom ochronnym rezerwatu.

Realizacja trasy rowerowej wzdłuż Drogi Kościerskiej pozwoli na uporządkowanie jej przebiegu, przygotowanie odpowiedniej nawierzchni, aby mogła być wykorzystana nie tylko przez rowerzystów, ale także i pieszych.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Lasy Oliwskie droga Kościerska w mieście Gdańsku, do którego Uchwałą Nr XLIX/1088/14 z dnia 27 lutego 2014 r. przystąpiła Rada Miasta Gdańska planuje się realizację ważnego społecznie zamierzenia – ułatwienie komunikacji pieszej i rowerowej mieszkańcom dzielnic Oliwy i Osowej. To dla tych ostatnich połączenie to jest szczególnie istotne wraz z przejezdnością drogi przez cały rok.

Rada Miasta Gdańska podjęła ww. uchwałę w celu podniesienia jakości Drogi Kościerskiej oraz planistycznemu zabezpieczeniu szybkiego, tzn. z ominięciem czasochłonnych procedur pozyskiwania pozwoleń na wjazd służbom miejskim na tę drogę w przypadku sytuacji kryzysowych: pożaru, klęsk żywiołowych, ewakuacji ludzi czy natychmiastowej reakcji w wypadku awarii kolektora. Jednocześnie odpowiednio wykonana oraz zagospodarowana Droga Kościerska (trasa rowerowa) zdecydowanie ułatwi wywózkę pozyskanego drewna przez Nadleśnictwo Gdańsk oraz ograniczy przekształcenia związane z tymi pracami, jakie obecnie obserwowane są na tym duku.

Rada Miasta Gdańska, zdecydowała o poprowadzeniu trasy rowerowej w przebiegu Drogi Kościerskiej również dlatego, że węzeł komunikacyjny w Owczarni pozwala na wygodne i jedynie możliwe przekroczenie Obwodnicy Trójmiasta. Planowana trasa rowerowa wzdłuż ul. Spacerowej nie może być zrealizowana do czasu rozbudowy ul. Spacerowej.

W maju 2014 roku Oficer Rowerowy miasta Gdańska przy współpracy z Biurem Rozwoju Gdańska przeprowadził pomiary rowerowe w mieście dla zbadania ruchu rowerowego, jego obciążeń oraz

zdiagnozowania miejsc problemowych. W punktach pomiarowych na krańcach Drogi Kościerskiej, podczas dwu godzin szczytu popołudniowego naliczono w sumie 88 rowerów, co w skali całego dnia może wynieść nawet do 400 użytkowników drogi dziennie. Przy założeniu polepszenia komfortu jazdy poprzez utwardzenie drogi, można założyć zwiększone zainteresowanie rowerzystów tą trasą, co zaobserwowano już w innych częściach miasta – po powstaniu tras rowerowych ruch ten znacznie zwiększał się.

Zaproponowane w projekcie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego odnoszące się do likwidacji (unieczynnienia) kolektora sanitarnego przebiegającego wzdłuż Drogi Kościerskiej jest sprzeczne z polityką rozwoju przestrzennego miasta określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska i oderwane od rzeczywistości. Właściciel kolektora sanitarnego łączącego Osową z układem miejskim, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna, ma zamiar nadal utrzymać jego funkcjonowanie, a według opinii eksploatatora (Saur Neptun Gdańsk) jest on w dobrym stanie technicznym i nie zagraża środowisku, co potwierdzają regularne badania i jego przeglądy techniczne. Awaria, która miała miejsce w 2012 roku była spowodowana zniszczeniem studni i zapchaniem kolektora w trakcie robót wycinkowych w lesie. Konsekwencją likwidacji kanału byłyby ogromne, trudne obecnie do oszacowania, koszty przebudowy systemu kanalizacji sanitarnej zachodniej części miasta, więc nie jest prawdą stwierdzenie w uzasadnieniu projektu zarządzenia, iż nie będzie ono miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego. Prace związane z przystosowaniem Drogi Kościerskiej do ruchu pieszo-rowerowego związane będą z zabezpieczeniem studzienek rewizyjnych kolektora sanitarnego, które obecnie wystają ponad nawierzchnie drogi oraz pozwolą na wykluczenie dopływu wód opadowych ze zbiornika retencyjnego „Owczarnia” na teren rezerwatu, poprzez między innymi, realizację rowu po północnej jej stronie. Będzie to spełnienie jednego z proponowanych w zarządzeniu ustaleń mających na celu ograniczenie dopływu zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do rezerwatu (§ 8 pkt 7c projektu Zarządzenia). Jednocześnie realizacja trasy rowerowej powoli na nieograniczony dostęp służb technicznych do poszczególnych studzienek rewizyjnych kolektora sanitarnego, co w konsekwencji będzie bardzo korzystne dla rezerwatu, gdyż skróci czas wykonywania ewentualnych prac naprawczych w wyniku awarii kolektora i wykluczy możliwość dopływu ścieków na jego teren. Kolejnym zapisem proponowanym w projekcie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Gdańsku odnoszącym się do ustaleń, które należy wprowadzić do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest *zachowanie nie mniej niż 70 % powierzchni zabudowy w obrębie osiedla Owczarnia jako biologicznie czynnej w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do rezerwat*. Jest to zapis nieuzasadniony oraz wprowadzający istotne ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym, a w niektórych przypadkach niemożliwe do wprowadzenia. Regulacje odpływu wód opadowych można realizować także innymi

sposobami niż poprzez ograniczenie zabudowy, problem ten rozwiązywany jest w dokumentach planistycznych miasta. Wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń proponowanych w projekcie Zarządzenia spowoduje obniżenie wartości wielu nieruchomości, a w konsekwencji rozszczenia do miasta w trybie art. 36 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podobnie niezrozumiałe jest ustalenie dotyczące konieczności określania wydajności studni ujęcia wody podziemnej „Dolina Radości”, aby ich eksploatacja nie powodowała zmniejszenia wydajności źródeł Potoku Prochowego (Potoku Ewy). Brak jest badań stwierdzających istnienie bezpośredniej zależności pomiędzy pracą ujęcia wody, a wydajnością źródeł potoku. W elaboracie Projekt Planu Ochrony Rezerwatu „Źródłiska w Dolinie Ewy” opracowanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Gdyni (2013) na stronie 57 stwierdza się: *Dotychczas eksploatacja ujęcia „Dolina Radości” nie stwarzała zagrożenia dla obszaru źródłiskowego potoku Ewy. Pięciokrotne zwiększenie wydajności ujęcia będzie powodowało zwiększenie zasięgu leja depresji, jednak jest mało prawdopodobne, żeby powodowało to zagrożenie dla wydajności źródeł potoku Ewy.*

W projekcie Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródłiska w Dolinie Ewy” wymieniono drogę leśną wykorzystywaną jako ciąg pieszo-rowerowy oraz kolektor sanitarny jako uwarunkowania społeczne funkcjonowania rezerwatu. Jednakże te uwarunkowania zostały potraktowane jak przeszkoda w prawidłowym jego funkcjonowaniu, chociaż przez lata były istotnym składnikiem środowiska nie zagrażającym jego funkcjonowaniu. W obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Dolina Ewy” w mieście Gdańsku zatwierdzonym Uchwałą Rady Miasta Gdańska nr LXII/880/98 z dnia 17 czerwca 1998 r. zaznaczone zostały granice rezerwatu „Źródłiska w Dolinie Ewy” przebiegające po południowej krawędzi drogi Kościerskiej, tak jak obecnie ustawiono tablice informacyjne.

Rada Miasta Gdańska ma świadomość potrzeby utrzymania tego połączenia drogowego pomiędzy Oliwą i Osową oraz zapewnienia powiększającemu się gronu rowerzystów bezpiecznego przejazdu, z dala od ul. Spacerowej, dlatego negatywnie opiniuje projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o ustanowieniu Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródłiska w Dolinie Ewy” w zakresie: przebiegu północnej granicy rezerwatu oraz ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U z 2013 r., poz.626 ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem z dnia 19 maja 2014 roku (data wpływu 21 maja 2014 r.) zwrócił się do Przewodniczącego Rady Miasta Gdańska z prośbą o zaopiniowanie projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia Planu ochrony rezerwatu przyrody „Źródlika w Dolinie Ewy” oraz podjęcie stosownej uchwały przez Radę Miasta Gdańska na sesji w dniu 29 maja 2014 roku. Przewodniczący Rady Miasta Gdańska pismem z dnia 29 maja 2014 roku zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z prośbą o prolongatę terminu zaopiniowania przedmiotowego projektu zarządzenia do następnej sesji RMG w dniu 26 czerwca 2014 roku oraz do Prezydenta Miasta Gdańska o przygotowanie projektu opinii. Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U z 2013 r., poz.626 ze zm.) Prezydent Miasta Gdańska przygotował projekt opinii.